

купи, ще го нападне населението, заедно съ поповете, а Отецъ Максимъ му казалъ: „кажи имъ, че азъ те накарахъ“. Този игуменъ, Отецъ Максимъ, бѣше уважаемъ отъ всичкото население въ Лѣсковецъ и околните села, а простолюдието дори го обожаваше за красноречието и доброто му и скромно обхождение съ всички. Стрика ми купилъ книги тѣ и, като ги занесалъ въ черкова, свещеницитѣ го нападнали и му говорѣли: — „Какъвъ си ти да харчишъ черковнитѣ пари за „Еретически книги“? Но, когато имъ казалъ, че Отецъ Максимъ го накаралъ, се не противили много, като знаели, че Отецъ Максимъ е много уважаемъ и отъ чорбаджии, и отъ простонародие. Взели книгите, хвърлили си въ единъ жгълъ на олтаря и ги имали, като запрѣтени и, слѣдъсталото съ грѣцките книги, като нѣмаше отгдѣ да купятъ други, затвориха черковата и отидаха при Неофита владика — най голѣмъ гонителъ на Българщината. Владиката, слѣдъ туй, изпратилъ Архимандрита си, който не сѣ отби въ никоя частна кѫща а въ конака, гдето повика всичките чорбаджии и старци, разпитва ги не знаятъ ли нѣкой, кой е взелъ тѣзи книги и паконецъ рѣшили, че това е момчешка работа, на ученицитѣ, защото другите бѣха безграмотни и не знаеха значението на книги. Тогава повикаха нѣколко млади ученици изъ школата и съ заплашване и затворъ ги мѣчили да кажатъ, безъ да имъ дойде на умъ за мене, а затвориха ония, които нищо не знаеха за станалото и не бѣха въ състояние да мислятъ за любородство. Като не можи нищо да разбере отъ работа, архимандрита си отиде само съ заплашване чорбаджийтѣ съ адресване отъ владиката. Азъ тогава имахъ двѣ кѫщи. Въ едната ми кѫща имаше харманлъкъ, въ харманлѣжа — плѣвникъ. Плѣвника бѣше пъленъ съ чужда плѣва — на Цани Календжинвъ, мой роднина — и за да не би се разтѣрсили подирѣ въ всѣка кѫща и случайно да ги намѣрятъ у стрика ми, та отъ това да посрода и той, мене не ми бѣше трудно и още на вечеръта ги прѣнесохъ въ моя плѣвникъ и ги заровихъ въ останалата отъ прѣзъ зимата плѣва. Поповеѣ като не намеряха други книги, а да не служатъ не могатъ, щатъ не щатъ захванаха да служатъ и четатъ на славянски и тѣй калпаво четѣха, щото доволно бѣше човѣкъ малко да знае славянски и да падне отъ смѣхъ. Особено имъ бѣше трудно, като срѣщнѣха нѣкоя дума съ титла. Тогава тѣ кипваха и купъ псувни се изсипваха върху този който имъ открадналъ книгите, и удрѣха съ рѣцѣ мѣстото, гдѣто не разбираха. Като видѣха, че не ще намѣрятъ вече грѣцки книги и трѣбва па честатъ славянски, носеха минеитѣ и еван-